

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนเทศบาล 3 (เฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา)
ผู้ศึกษา นางสมพิศ สังข์สุวรรณ
ปีการศึกษา 2558

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) จัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา 3) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนเทศบาล 3 (เฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา) มีวิธีการดำเนินการศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์ และสรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 2) การศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้และร่างรูปแบบ 3) การสร้างรูปแบบที่เหมาะสมและพัฒนารูปแบบ และ 4) ตรวจสอบรูปแบบที่เหมาะสมและนำเสนอรูปแบบกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 144 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 16 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 60 คน ผู้ปกครอง จำนวน 60 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 คน และสุ่มเป็นตัวแทนแต่ละห้องเรียนด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง และแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยโปรแกรมสำเร็จรูปและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า

1. การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมบุคลากร รองลงมาคือ ด้านการจัดทำหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการวางแผนและการนำหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ และด้านการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล สรุปผลการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนา ตามลำดับ

1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมบุคลากร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความถี่มากที่สุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เตรียมความพร้อมโดยให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้อง และตระหนักถึงความสำคัญในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความถี่มากที่สุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.3 ด้านการวางแผนและการนำหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความถี่มากที่สุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการฝึกปฏิบัติจริงทั้งภายในโรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ภายนอก

1.4 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปผลการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความถี่มากที่สุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ จัดทำรายงานผลการดำเนินการอย่างเป็นระบบ

2. การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวางแผนการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของข้อมูลข่าวสาร รองลงมามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากคือ ด้านการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านการใช้ทรัพย์สินของตนเองอย่างประหยัด ด้านการไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ด้านการใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล

2.1 ด้านการใช้ทรัพย์สินของตนเองอย่างประหยัด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความถี่มากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ฉันคิดว่าการออมเงินเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับภพภาคหน้า

2.2 ด้านการใช้ทรัพยากรส่วนรวมอย่างประหยัด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความถี่มากที่สุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ฉันปิดไฟทุกครั้งหลังเลิกใช้

2.3 ด้านการปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบมีเหตุผล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความถี่มากที่สุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ฉันเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ

2.4 ด้านการไม่เอาเปรียบผู้อื่น ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความถี่มากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ถึงแม้ต้องเสียประโยชน์ส่วนตัวบ้างแต่ฉันก็ยินดีที่จะทำเพื่อส่วนรวม

2.5 ด้านการวางแผนการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความถี่มากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ฉันตรวจสอบราคาสินค้าก่อนซื้อสินค้าทุกครั้ง

2.6 ด้านรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความถี่มากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ฉันรู้ในสังคมย่อมมีการได้เปรียบเสียเปรียบกันบ้าง

3. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นรูปแบบ ประกอบด้วย การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมบุคลากร 2) ด้านการจัดทำหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านการวางแผนและการนำหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ 4) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปผลการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนา และการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ได้แก่ 1) ด้านการใช้ทรัพย์สินของตนเองอย่างประหยัด 2) ด้านการใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด 3) ด้านการ

ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล 4) ด้านการไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน 5) ด้านการวางแผนการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของข้อมูลข่าวสาร และ 6) ด้านการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมซึ่งมีความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย